

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

XXIX. évfolyam 11. szám *Társadalmi, kulturális, hagyományőrző online folyóirat* **2022. november**

A tartalomból:

2. **Önkormányzati hírek**

3. **'56 ÜNNEPE
GYOMAENDRŐDÖN**

17. **November: elhunytjaink
emlékének szentelt hónap**

19. **Minősítő versenyen a Színfolt**

Nyugodjanak békében!

**Ady Endre:
Halottak napján**

Halottja van mindannyiunknak,
Hisz percről-percre temetünk,
Vesztett remény mindenik percünk
És gyászmenet az életünk.
Sírhintolunk, gyászolunk mindig,
Temetkező szolgák vagyunk!
-- Dobjuk el a tettető álcát:
Ma gyásznapi van, ma sírhatunk!

Annyi nyomor, annyi szenny, vétek
Undorít meg e sárgolyón...
Hulló levélt hányszor feledtet
A megváltó, a gyilkos ón!...
Óh, hányszor kell a sírra néznünk,
Hogy vigasztaljuk önmagunk --
-- Dobjuk el a tettető álcát:
Ma ünnep van, ma sírhatunk!...
1899. november 1.

Október 27-én elfogadta a Képviselő-testület a 2022. június-tól októberig hozott döntések végrehajtásáról szóló beszámolót, majd 15 napirendi pont megtárgyalása után került sor a zárt ülésre, ahol három napirendről született döntés.

A 2022. évi támogatást szolgáló alapok, pályázatok kiírásakor az Ügyrendi, Oktatási, Kulturális, Kisebbségi, és Esélyegyenlőségi Bizottság – képviselői indítványra – határozatban javasolta a 2023. évre szóló, a pályázathoz szükséges 20% önerő felülvizsgálatát és ennek eredményeként a civil szervezetek támogatását szolgáló alapok létrehozásáról szóló önkormányzati rendelet módosítását. Az önerő csökkentésének az az indoka, hogy a civil szervezetek a covid járvány alatt bevétellel nem számolhattak, valamint ezek a civil szervezetek nagy része kizárólag pályázati pénzből tartja fenn magát. Ezen indokok szerint lett javasolva a döntés megváltoztatása, mely szerint az önerőt 10%-ra csökkentse a Képviselő-testület. Az alapokhoz a forrás megjelölése a költségvetés készítésekor történik, amely ideális esetben 2023. januárban lesz esedékes.

Megismerhette a Képviselő-testület a 2022. évi önkormányzati és annak intézményei pénzügyi beszámolóját. Megállapítható, hogy úgy az Önkormányzatnál, mint annak intézményeinél felelősségteljes gazdálkodás folyt az év folyamán. A kiadások, és a bevételek tekintetében időarányos teljesítést mutatnak a számok.

A tervezett felújítások 53 millió Ft, míg a beruházások 29 millió Ft. értékben teljesültek. A közhatalmi bevételek teljesülése 130%, ezen belül a vagyoni típusú bevétel 80%, a termékek és szolgáltatások pedig 150%-on realizálódtak. A vizsgált időszakban a betervezett terményértékesítésből származó bevétel 10%-ban, míg az iparüzési adóbevétel 151%-ot mutat a vizsgált időszakban.

A támogatás értékű működési bevételek és az államháztartáson kívülről működési célra átvett pénzeszközök, kölcsönök visszatérítése 43%-ban teljesültek.

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadta az Önkormányzat és intézményei 2022. háromnegyed éves gazdálkodását bemutató beszámolót.

A Képviselő-testület 2022. augusztusi ülésén kinyilvánította, hogy 2023. január 1-től a Szent Antal Népház és Művelődési Ház, valamint a Kállai Ferenc Művelődési Központ intézményeit egy intézményként kívánja működtetni. A bizottságok elfogadták azt a javaslatot, mely szerint 2023. január 1-től a Kállai Ferenc Integrált Kulturális Intézmény néven szerepeljen, míg az egyesítésre kerülő intézmények nevei viseljék az eredeti, a köztudatban is meglévő elnevezést:

- Székhely: Kállai Ferenc Művelődési Ház

- Telephely: Szent Antal Népház

A beolvadásban résztvevő intézményeknél alkalmazásban álló személyek a jogutód intézménynél változatlan formában kerülnek tovább foglalkoztatásra, míg dr. Szonda Istvánt megbízta az összevont intézmény irányítására 120 napra, azaz a pályázat eredményes lezárásáig.

Elfogadta a Képviselő-testület a 2023 évi rendezvényekről szóló beszámolót is.

A rendezvények a korábbiakban az alábbi csoportosításban

kerültek besorolásra.

Nemzeti ünnepek, emléknapok

Idegenforgalmi, gasztronómiai és szórakoztató rendezvények

Kulturális és egyéb, valamint turisztikai időszakokra eső programok

Egyéb, jelentős létszámot érintő programok

A korábbi évekkal ellentétben nem történt megbeszélés az intézmények vezetőivel, melynek oka a közművelődési intézmények átszervezése, valamint az energiaárak drasztikus emelkedésének hatására a költségcsökkentő intézkedések. Ezekkel a feltételekkel, ami jelenleg mutatkozik, - különös tekintettel az önkormányzati forrást igénylő rendezvényekre - nem lehet felelősségteljesen a megszokott programokat felkínálni, ezért a 2023. évi rendezvénytervbe csak a nemzeti ünnepek és emléknapok kerültek be, amit a közművelődési intézmény költségvetéséből lehet finanszírozni.

2022. augusztusában tárgyalta a Képviselő-testület a Gyomaendrőd geotermikus energiakinyerés lehetőségeit vizsgáló megvalósíthatósági tanulmány elkészítésének lehetőségét. Több szakértői csoporttal folytak tárgyalások, valamint elkészült a tanulmány beszerzésére vonatkozó ajánlati felhívás is. A felhívás négy szakértői társaság számára lett kiküldve. A legkedvezőbb ajánlatot a Geotermina Express Kft. adta egyösszegű bruttó 9. 906. 000 Ft ajánlati árral. (székhelye: 1223 Budapest, Hant utca 26/B) A tanulmány elkészítéséhez szükséges összeget a szabad maradvány terhére biztosítja a Képviselő-testület.

A Gyomaendrőd Hősök útja 39. szám alatt lévő „Leánykollégiumot” a Gyomaendrőd Liget Fürdő Kft bérlő szálláshely céljából. ez év december 31. napjáig.

A Képviselő-testület szeptemberi döntésének értelmében az épületrészt hasznosításra felkínálja pályáztatás útján. A kollégium közösségi szálláshely engedéllyel rendelkezik 47 férőhellyel. A szobákban vizesblokk nincs, de közös zuhanyzók rendelkezésre állnak a tisztálkodáshoz. A Liget Fürdő Kft. havi 50.000 Ft/ hónap+Áfa bérleti díjat fizet. A létesítményt sportegyesületek vették igénybe, de a covid járvány miatt a vendégforgalom erősen lecsökkent, így a magas rezsiköltséget nem lehetett kigazdálkodni.

A döntési javaslatban több lehetőség lett felkínálva a testület számára, melyből a következő került elfogadásra:

A Képviselő-testület nyílt pályázat keretében meghirdeti az ingatlan bérbeadását további hasznosításra országos szinten.

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a korábbi sikertelen árverést követően ismételten döntött a Vásártéri lakótelep 1/1. szám alatti 27 m² területű garázs megnevezésű ingatlan nyílt eljárásban történő értékesítéséről. A kikiáltási ár 1 millió Ft összegben került meghatározásra, amely az Áfa-t nem tartalmazza. A szeptemberre kiírt árverésre jelentkező nem volt, ezért újabb árverés kitűzésére kerül sor az értékbecslésben megállapított összeg 90%-ában.

A Képviselő-testület elfogadta a döntési javaslatban foglaltakat, mely szerint a garázs ingatlan tekintetében ismét árverést hirdet nyílt eljárásban, egyfordulósan. Kikiáltási ár 900.000 Ft, licitlépcső 10.000 Ft.

Ideje:2022. december 2. 10 óra

Helye:5500 Gyomaendrőd, Selyem út 124

Lehóczkiné Timár Irén
Alpolgármester

AZ '56-OS FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARC ÜNNEPE GYOMAENDRÓDÖN

Tisztelt Gyomaendrődiek!

Ha jól belegondolunk, 1956, a XX. századi magyar történelem legfényesebb tizenkét napja, a forradalom és a szabadságharc története aligha képzelhető el 1848/49 forradalma és szabadságharca nélkül.

Aligha van a múltunknak olyan eseménye, amely során ennél látványosabban mutatkozott volna meg az idő teremtő ereje, mint ekkor, 1956 őszeinek sűrű napjaiban!

Az első tüntetések helyszínéként a Bem tér, jelképeink, a nemzeti zászló, a kokárda, a nemzetőr karszalag, a Kossuth-címer, a Petőfi-szobornál elszavalt „Nemzeti dal” – nem visszatérés volt a múltba, hanem ahogy Babits Mihály fogalmaz – „a múlt beletolalkodása a jelenbe”. A „Ruszkik haza!” jelszava visszhangja volt a 12 pont 10. követelésének, amely így hangzott: „... a magyar katonákat ne vigyék külföldre, a külföldieket vigyék el tőlünk”.

Ha az 1956-os forradalom politikai céljait, legfőbb törekvéseit és eredményeit vizsgáljuk, ugyanarra jutunk: '56 őszen mintha '48 tavasza éledt volna újjá. Ahogy 1848-ban az áprilisi törvényekkel, az első, felelős magyar kormány hivatalba lépésével, úgy 1956-ban is az egymás után megalakult koalíciós kormányokkal, a szinte semmiből feltámadó demokratikus pártokkal és a működő parlamenttel a „Nem állunk meg fél úton, sztálinizmus pusztuljon!” jelszavának megfelelően az átfogó változások elérése lett a legfőbb cél. Az egyéni és kollektív szabadságjogok visszaszerzése és védelme, a nemzeti függetlenség tisztelben tartatása. A társadalmat egységes nemzeté visszaalakító Kossuth-i politika, az érdekegyeztetés: a Kucsera-elvtársak kiváltságain alapuló úrbéri viszonyok megszüntetése.

És a forradalom újra véget vetett a cenzúrának is: október 30-án megkezdte a műsorsugárzást a Szabad Kossuth Rádió az Országgyűlés 107-es és 108-as szobája előtti folyosóról. És Táncsics Mihályhoz hasonlóan a „státusfogyók” 1956-ban is szabadon bocsáttattak. Így lehullott a lakat a felsőpetényi Almássy-kastély sűrű szögesdróttal övezett kerítéséről is: Mindszenty József hercegprímás, a kommuniszták megalkuvást nem tűrő ellensége kiszabadult a börtönéből.

Végül, de nem utolsósorban a magyar semlegesség kikiáltása 1956-ban is inkább volt válasz, mint cél a szovjetek álságos és hazug politikájára, csakúgy mint 1849-ben a Függetlenségi nyilatkozat kiadása az olasz alkotmányra.

A halált megvető bátorsággal küzdő '56-os magyarok, a pesti srácok és a 48-as, 49-es magyar vitézek közötti hasonlóságról szintén hosszasan lehetne beszélni. Csak egyetlen példát engedjenek meg!

A pesti forradalmárok talán legjellegzetesebb alakja a rámenős és kemény lázadó Falábú Jancsi, azaz Mesz János volt, a Corvin-köziek egyik alvezére. Róla írták társai: „embernek nem túl bizalomgerjesztő, de kiváló és rettenthetetlen katona”. Mintha az aradi vértanú, Leiningen-Westerburg Károly szavait hallanánk, aki ugyanezt írta Földváry Károlyról, Damjanich katonájáról, a „Bátrak bátrá-

ról”: „Első pillantásra rablónak tartanád –, de ha ép szemébe nézel, annyi jóság és kedélyesség csillog benne, hogy elfeledjed külsejét.” Földváry Károly a bátorságáért érdemelte ki a „Magyarország első katonája” címet. Csak a váci csatában két lovat lóttak ki alóla, zubonyát huszonöt golyó szaggatta lyuk díszítette. A Tuskólábú, Mesz János négy ágyú felett parancsnokolt. Testi fogyatékosága ellenére egy-egy lövés után 7-10 másodperc alatt újratöltötték az ágyút „... lezser ember volt” – mondta róla egy katonatársa. – „Nem a kezével, hanem a falábalával rántotta meg a madzagot, ami működésbe hozta a löveget. Nagy pusztítást végzett.”

1956 és 1848/49 történetének hasonlósága azonban nemcsak a hősök, hanem a bosszúálló hatalom oldaláról is számtalan párhuzamot mutat. Úgy tűnik, a történelemben nem csupán az igazság az örök, hanem a gázság is állandó.

Igen, a csattogó szovjet katonabakancsok és az árulók puha lépétei beillenek a császári katonacsizmák nyomába.

Mindannyian ismerjük Haynau hírhedt mondatait: „Nyugodt lelkiismerettel lövetek agyon százakat is, mert szilárd meggyőződésem, hogy ez az egyetlen mód intő példát szolgáltatni minden jövődi forradalomnak.” Nos, az 1956-os magyar forradalmat vérbe fojtó szovjet és kádári hatalom ehhez képest csupán egyetlen dolgon változtatott: puskagolyó helyett kötelet adott. Nem lövett, hanem akasztott.

„A történelem – írja Mark Twain – nem ismétli önmagát, de rimel.”

Valóban. Forradalmaink és szabadságharcaink – a leveretésük ellenére – hasonlóak a végső üzenetükben is. 1848/49 az abszolutizmus, 1956 a szovjet modell csődjét jelentette. A kívülről ránk erőltetett szabályok, a nyakunkra ültetett helytartók világának végét. Annak a korszaknak az alkonyát, amikor egy birodalom fővárosából, Bécsből és Moszkvából mondták meg nekünk, hogy hogyan éljünk, mi a jó nekünk, és ezért mit vagyunk kötelesek tenni, és – leginkább – mit vagyunk kénytelenek eltűrni.

Igen, 1956-ban éppúgy felismerték, mint 1848/49-ben: a szabadság csak a szuverenitás megszerzésével lehet teljes, szuverenitás nélkül pedig aligha lehet tartós a kivívott szabadság. Nemcsak Batthyány és Kossuth, de Nagy Imre és Tildy Zoltán is pontosan tudták: a belső szabadság és a külső függetlenség egymás feltételei, külön-külön nem, hanem csak együtt létezhetnek. Ha hagyjuk elveszni a szabadságunkat, oda a függetlenségünk. És ha nem teszünk meg mindent a függetlenségünkért, előbb-utóbb oda a szabadságunk.

A sok párhuzam, hasonlóság és egyezés nem a véletlen műve: azt mutatja meg, ami nem függ a kortól és az időtől, az olvasható ki belőle, ami nem változik, ami örök: a 48/49-es és 56-os magyar hősök, elődeink önfeláldozása és szabadságszeretete.

Toldi Balázs
polgármester ünnepi beszéde
fotó: Szabó József
folytatás a 7. oldalon

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium hírei

Szeptember 30.

a Magyar Népmese Napja

2005. óta minden évben szeptember 30. -Benedek Elek születésnapja -a magyar népmese napja. Ebben a tanévben úgy emlékeztünk meg erről a nemes napról, hogy a hét minden napján reggel 8 órakor a mesefán kinyílt egy újabb könyv. Egy mesével kapcsolatos feladatot kellett megoldani a gyerekeknek. A jó megoldásért cserébe egy népmesét kaptak ajándékba. Természetesen a kedvenc népmese lerajzolása sem maradt el. A legszebb munkákból kiállítást rendeztünk az iskola aulájában.

A Magyar Népmese Napján, Benedek Elek (1859. szeptember 30. Kisbacon - 1929. augusztus 17. Kisbacon) születésnapján Mátyás király megyei monda- és mesemondó versenyen jártunk. Történelmi helyszínen, a gyulai vár lovagtermében adhatták elő ifjú mesemondóink (negyedikes és ötödikes korosztály) a választott mesét a neves, korhű ruhába öltözött zsűri előtt. Iskolánkat Putnoki Boglárka képviselte, aki Mátyás király kenyeréről mesélt és második helyen végzett. A programnak fontos része volt, hogy a két korcsoport külön (míg az egyik mesét mondott) tárlatvezetéssel

dott világnapról.

A műsor egy vidám, tréfás, jó hangulatú népdalsokkal kezdődött. A kórus a hallgató gyerekeket és pedagógusokat is bevonta

a közös éneklésbe, akik szívesen bekapcsolódtak.

A lelki gazdagodás hatalmas forrásai erednek a zenéből. Folytatásként egy egyházi dallamot és egy Babits Mihály vers részletét énekelte szívet melengetően a lelkes kis csapat. Babits így vall a zenéről: „Mindenik embernek a lelkében dal van, és a saját lelkét hallja minden dalban. És akinek szép a lelkében az ének, az hallja a mások énekét is szépnek.”

Meglepetésként és egyben zárásként iskolánk pedagógusai a Tumbai, tumbai című pörgős, ritmikus kánont adták elő, amelyet tapssal, csettintéssel imitáltak.

„Az emberiség boldogabb lesz, ha megtanul a zenével méltóképpen élni.” - mondta Kodály Zoltán. Olyan különleges nyelv ez, ami országhatárokat átlépve, nyelvi akadályokat legyőzve láthatatlan szállal köt össze bennünket. Az életünk része. Így gondolhatta ezt Yehudi Menuhin is, amikor elindított egy mozgalmat és kigondolta a Zene Világnapját, hogy minden év októberében egy napig erre a csodára figyeljen az emberiség.

Gecseiné Sárhegyi Nóra

megtekinthette a várat. Az élményeken túl értékes jutalomban is részesültek a díjazottak, hiszen Kisbaconban (Benedek Elek szülőhelyén) készült az a hűtőmágnés, mely ezen a napon került a mesemondó gyermekekhez.

Kiszely-Nagy Erika néptáncoktatónak köszönjük a segítségét!

Zene Világnapja - október 1.

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskolában október 3-án ünnepeltük a zene világnapját. A húsz főből álló gyermekkórus változatos műsorral emlékezett meg a Yehudi Menuhin hegedűművész javaslatára elfoga-

Állatok Világnapja

Assisi Szent Ferenc az állatok védőszentje. Halála napján, október 4-én minden diák egy plüss állatot hozhatott magával. Iskolánk sulirádiósainak bevonásával emlékeztünk, akik nemcsak pörgős, állatokról szóló zeneszámokkal, hanem Assisi Szent Ferencről szóló rövid legendák ismertetésével is készültek. A nap folyamán a diákoknak olyan állatok elrejtett fényképeit kellett az iskola folyosóin megkeresni, amelyeket sajnos napjainkban kihalás fenyeget. Nagy lelkesedéssel vetették bele magukat a keresésbe a gyerekek. Számos jó megoldás érkezett a sulirádió postaládájába, s a legszerencsésebbek még apró ajándékot is kaptak.

Pályorientációs Vásár

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium 7. és 8. osztályos diákjai 2022. október 6-án a Gyomaendrődi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának segítségével eljuthattak a Békés Megyei Pályaválasztási Vásárra. A pályorientációs rendezvénynek köszönhetően a diákok megismerhették Békés megye középfokú oktatási intézményeit, s azok képzési kínálatát. A tanulóknak lehetőségük volt egyes szakmákat kipróbálni. Ácsolhattak, kipróbálhatták a fűrő, a hegesztő használatát, készíthettek tortadisztt, vezethettek targoncát, gyakorolhatták az újraélesztést. Beszélgethettek az iskolák diákjaival, így első kézből szerezhettek ismereteket a kiválasztott iskoláról. Több ismerőssel, volt iskolatárral is találkoztak, akik most, mint középiskolás diákok középiskolájukat mutatták be.

A „Kis Mesterek” játékkal a szervezők nemcsak arra ösztönözték az általános iskolásokat,

hogy minél több középiskola kiállító standját keressék fel, s az ott kapott feladatokat oldják meg, hanem a szerencsének köszönhetően értékes nyereményekért is játszhattak. Gyarmati

Rékának kedvezett a szerencse, értékes ajándékot nyert. Reméljük, hogy ez a rendezvény is segítette minden tanítványunkat abban, hogy sikerüljön a nekik megfelelő középiskolát megtalálni.

Október 6.

Iskolánkban megemlékeztünk az 1848-49-es forradalom és szabadságharc mártírjairól.

Hetedikes tanulóink idézték fel a megtorlás napjait, s hallhattuk az aradi vértanúk utolsó mondatait is.

Felkészítőjük Kondorné Timár Erzsébet és Farkas Borbála volt. Technika: Zádori Zoltán

Osztálykirándulás Zánkán

Iskolánk nyolcadik osztályos diákjai szeptember végén a zánkai Erzsébet-táborban töltöttek három napot. Számos közösségépítő és szabadidős programon vehettek részt. Új ismereteket szereztek, tudásukat gyarapították ismeretterjesztő digitális és szociális kompetenciát fejlesztő programok segítségével. Bizonyítaniuk kellett rátermettségüket, együttműködő és megfigyelőképességüket, és azt is, hogy ismereteiket alkotó módon a környezetük védelme érdekében képesek használni.

Tábori koncerten vehettek részt a gyerekek, ahol a Kávészünet zenekar klasszikus és kortárs költők műveit szólaltatta meg modern, pop-rock zenei köntösbe bújtatva. Az együttessel énekeltek az irodalomórákon megismert verseket.

Néhány szabadtéri programot el kellett halasztani az időjárás miatt, de a közösségi terek alkalmasak voltak arra, hogy a diákok

más iskolából érkező társaikkal találkozási új barátságokat szöveszenek. Erre a nagy léghoki és csocsó játszmák is remek lehetőséget nyújtottak. A legnépszerűbb program azonban az utolsó estén megrendezett disco volt.

Élményekkel gazdagodva s azzal az elhatározással tértek haza diákjaink, hogy ide szeretnének máskor, nyári strand időben is visszajönni, hogy a Balatont és annak környékét is felfedezhessék.

Egymillió gyermek imádkozza a rózsafüzért

Október a rózsafüzér hónapja. Venezuelából indult az a kezdeményezés még 2005 nyarán, hogy gyermekek közösen imádkozzák a rózsafüzért. Napjainkra nemcsak Dél-Amerikában, hanem szinte a világon elterjedt ez a kezdeményezés. Kiinduló gondolata az a Szent Pio atyától származó gondolat, hogy „ha egymillió gyermek imádkozza a rózsafüzért, akkor a világ meg fog változni”.

Egységért és békéért imádkoztunk mi is **2022. október 18-án**, kedden délután három órakor iskolánk kápolnájában. A Dicsőséges

rózsafüzér elimádkozásával Lélekben összekapcsolódtunk azokkal a gyermekekkel, akik ezen a napon közösen imádkoztak a világ békéjéért.

A Filharmónia Magyarország által szervezett **hangversenyen** vettek részt iskolánk tanulói **október 13-án**. A hangversenysorozat első előadásán az Alföld Quartet szerepelt.

A gyerekek megismerkedhettek a vonósnégyes tagjaival, valamint a vonósok által bemutatott zeneművekkel a barokktól a bécsi klasszicizmusig, a romantikától a mai kortárs zenéig.

1956. október 23-ára emlékeztünk

Nyolcadikosaink emlékező műsorát láthatták iskolánk tanulói, melyben felidéztek korabeli ruhákban, díszletek között, színpadi játékkal a forradalmat, a levert szabadságharcot, annak következményeit. A szerepjáték nemcsak a kisebbeket segítette a megértésben, érzelmi azonosulásban, de a szereplőknek is

időutazás volt, amely segítségével beleélhették magukat a hősök szerepébe. Felkészítő tanáruk Kondorné Timár Erzsébet és Szentpéteriné Uhrin Ildikó. Technika: Zádori Zoltán. Énekkarunkat Gecseiné Sárhegyi Nóra készítette fel. Köszönet mindannyiuknak az előadásért!

Egyesületi bál

Október 8-án újra megrendezésre került A Szent Gellért Keresztje Egyesület jótékonysági bálja. A szülők és a pedagógusok heteken át lázasan készültek, hiszen az együttlét és a találkozás örömeinek reménye mindenki számára fontos volt. A helyszínt és a finom vacsorát a Körös Panzió és Étterem szolgáltatta, a jó hangulatért pedig Kozma Gábor felelt. Az estét Tóth Ferenc intézményvezető úr nyitotta meg. Ezt követően az intézmény dolgozóinak egy része, valamint a néptáncosok szórakoztatták a közönséget. Mindkét előadás nagy sikert aratott, nagyon sok vidám pillanatot okozott a vendégeknek, akik hatalmas tapsal értékelték a produkciókat. A példaértékű összefogásnak, a családi közösségnek és a gondos szervezésnek hála, megvalósult egy fergeteges, hajnalig tartó multság.

Versfolyam 2022

2022. október 27-én bekapcsolódtunk a Versfolyam elnevezésű egész napos versmondásba. Diákjaink és tanáraik Babits Mihály Zsoltár gyermekhangra című versét mondták el a kápolnában. Az internetes kapcsolat létrejöttében Zádori Zoltán, iskolánk informatikus szakembere segített. Köszönet mindenkinek, aki az esemény létrejöttében közreműködött!

folytatás a 3. oldalról

Katolikus oldal

NOVEMBER: ELHUNYTJAINK EMLÉKÉNEK SZENTELT HÓNAP

A pislákoló mécsek fényénél eltűnődünk. Eszünkbe jutnak mindazok, akik már nincsenek velünk. Eszünkbe jutnak a jókat mesélő, anekdotázó, háborús emlékeiket ecsetelgető nagyapák, a kemen-ce lángjaitól megvilágított, örökké mosolygó, rózsafüzéres nagymamák. Eszünkbe jutnak az édesapák, akik alig voltak otthon, hisz mindig dolgozniuk kellett a mindennapi kenyérért, és eszünkbe jutnak az édesanyák, akik először kulcsolták imára kezünket, s akit már senki sem tud pótolni.

De a sírok mellett állva eszünkbe jutnak a régi arcok, rokonok, barátok, ismerősök, és olyan régi falubeliek, akiknek már a nevét sem tudjuk, de gyermekkorunkból visszaemlékezünk az arcukra.

Ezen a napon ne csak emlékezzünk rájuk, hanem imádkozzunk értük, hisz az ünnepünknek ez a célja.

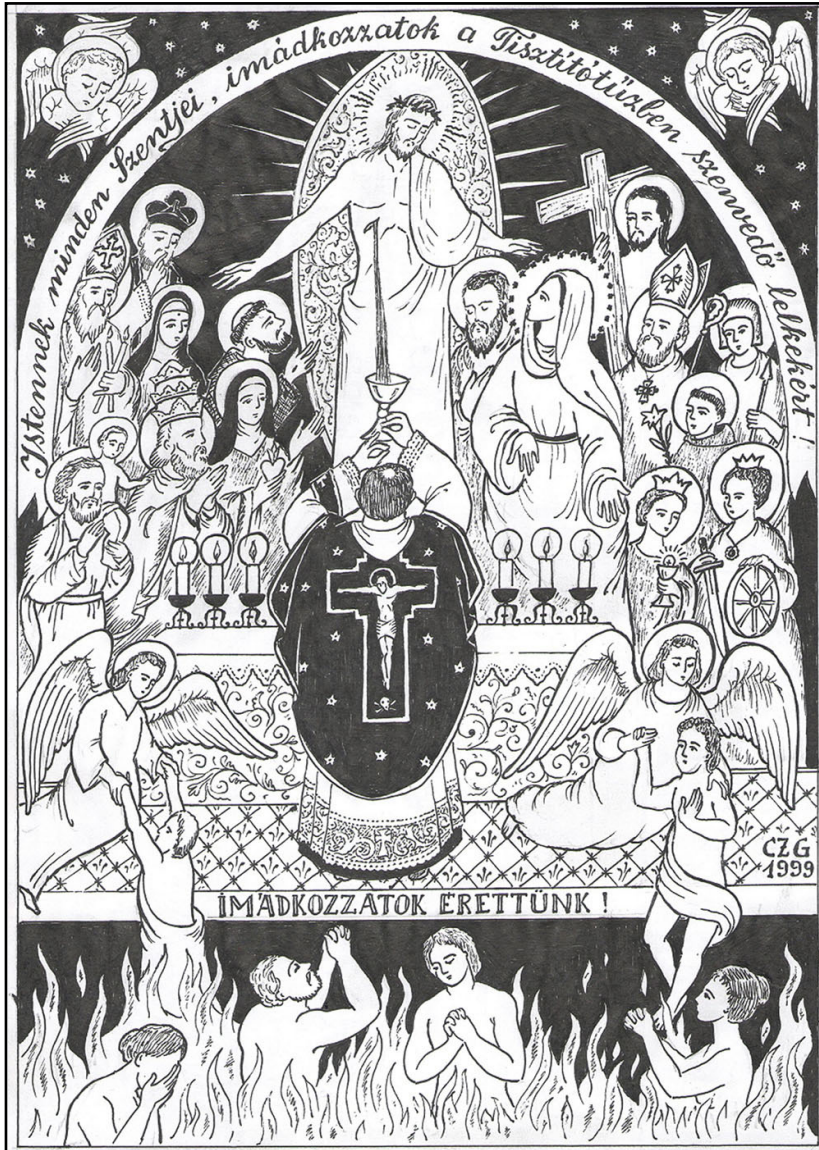
Gyakran látjuk azt, hogy sok más ünnephez hasonlóan a halottak ünnepe is pénzizű versengéssé válik. Versengés támad a szebbnél szebb koszorúk sírcsokrok, a díszesebbnél

díszesebb halotti mécsek terén, s talán ez még nem is baj, mert elhunytjaink megérdemlik, hogy szeretetünk e jeleivel vegyük körül őket. De gyakran látjuk azt is így az ünnep táján, hogy leteszik a virágot, koszorút, meggyújtják a mécseket, elbeszélgetnek a temetőben összetalálkozó rokonok, ismerősök, s aztán hazamennek egy ima elmondása nélkül... Mi ne így tegyünk.

Díszítsük fel illendőképpen halottaink sírját, de ne felejtjük, hogy a legszebb virág, a legszebben égő gyertya az értük elmondott imádságunk lesz.

Nem véletlen, hogy az Anyaszentegyház egymás mellé teszi Mindenszentek ünnepét és a Halottak Napját. Mindenszentek napján ugyanis az egyházunk összes szentjét ünnepeljük.

Azokat, akiket hivatalosan szentté avatott az Egyház, és azokat a névtelen szenteket, akikről még közvetlen környezetük sem tudott. Hisz szentté nem csak az válik, akiről ezt a Szentszék nyilvánosan kimondja, hanem mindaz, aki Isten parancsai szerint élte le életét, és halálakor a kegyelem állapotában volt, azaz nem volt bűne a szentségek felvétele által. Így talán épp a mi családukból, ro-

konságunkból, közeli ismerőseink közül is lehetnek a szentek társaságában. Nem tudjuk, hogy községünk temetője hány igazi szent hamvait takarja. Ezért teszi az Egyház e két ünnepet egymás mellé.

Gyakran szoktam temetéseken a hármasszimbólumot említeni: a fekete szín, a virágok és a kereszt jele. Így, november első napjaiban sokan fekete ruhába öltözünk, a gyász jeleként. A fekete szín komorságával adjuk jelét, hogy szeretteink távozása űrt és fájdalmat hagyott maga után. De a virágokkal, amelyeket halottaink sírhalmára helyezünk, azt üzenjük a halálnak, hogy mi nem hiszünk az örök elmúlásban.

Milyen szomorú sok embertársunknak az a felfogása, hogy a halállal minden véget ér, nincs túlvilági lét. Mi virágainkkal azt fejezzük ki, hogy amint a virág minden ősszel elhervad, de tavasszal újranyílik, úgy lesz a mi életünkkel is: a halálban aludni tér, de a feltámadás napján Jézus új életre hív bennünket. S ezt támasztja alá a harmadik jelkép, a kereszt jele. Halot-

taink sírjára fakeresztet tűzünk, és síremlékükre is a feszületet vetsetjük, hogy jelét adjuk annak: hisszük, hogy amint Jézus meghalt, de harmadnapra feltámadt a halálból, úgy majd minket is életre kelt a föld porából.

Halottak napja végül saját elmúlásunkra is emlékeztet. Családi sírjaink mellett megállva látjuk egykori nyugvóhelyünket. A hívő keresztényt nem töltheti el félelemmel ez a tudat, hanem arra inti, hogy tudatosan készüljön a Jézussal való találkozásra, aki megígérte, hogy aki úgy él, hogy hisz Őbenne, annak örök élete lesz. S hogyan kell élni az ő tanítása szerint? Erre ő maga adja meg a választ: „Szeresd Istent mindenek felett és felebarátodat, mint önmagadat!”

Testvéreim, ezek a gondolatok jussanak eszünkbe halottak-napi mécseseink fényénél. Adja Isten, hogy az örök élet világosságában találkozhassunk elköltözött szeretteinkkel a Mindenszentek társaságában, ahol

majd szemtől szembe láthatjuk a mi Urunkat, a feltámadt Krisztust.

Czank Gábor plébános

SPORT

Elkezdődött a bajnokság második köre

A megyei I. osztályú labdarúgó bajnokság 10. fordulójával megkezdődik a háromkörös pontvadászat második szakasza. A Gyomaendrődi FC fiatal csapata az utóbbi négy fordulóban a bajnoki tabella élcsapataival találkozott, amely találkozókön bizony nem sok sikerélményben volt részük, minden mérkőzésen vesztesen hagyták el a pályát. Ezzel az eredménnyel a harmadik helyről lecsúsztak a hetedik helyre. Bízunk a jobb folytatásban és a jobb eredményekben.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2022. 09. 24. Gyomaendrődi FC – Gyulai Termál FC 1 : 4
G.: Sebők M.

A bajnokságban mindkét csapat azonos szemléletet vall, fiatalokra épülő gárdával veszi fel a küzdelmet a többiekkel szemben. Pontszámában nagyon közel állnak egymáshoz a tabellán, ezért mindkét csapat számára nagyon fontos hétfévi mérkőzésre volt kilátás. Óvatosan kezdtek a csapatok, az első negyedórát követően azonban a hazaiak figyelmetlenségét kihasználva a vendégek megszerezték a vezetést. A gólt követően a Gyula átvette a játék irányítását és egyértelműen dominált az első félidőben. Fordulás után szinte azonnal jött az utóbbi időben szokásos hazai védelmi hiba és a vendéggól. Szerkezetet váltott a házigazda, ami ugyan kockázatos volt, jöttek is sorba a vendéghehelyzetek, de a hazai kapus bravúrjai tartotta a lelket a csapatban. Meg is lett az eredménye, hiszen sikerült szépíteni a Gyomaendrődnek. Majd jött egy óriási ziccer, ami kimaradt, de ekkor már nagy erőket mozgósítottak az egyenlítés érdekében. Mindez azonban nem sikerült és a végére újra a gyulai fiatalok domináltak, a végjátékban két gólt szerezve bebiztosították a győzelmüket. A hazaiak a mérkőzés nagy részében enerváltak és lassan játszottak, sok hibát követtek el, amit a fiatal gyulai csapat kihasználva magabiztosan nyerte meg az összecsapást.

2022. 10. 01.. Szarvasi FC 1905 – Gyomaendrődi FC -----
G.: -----

Elmaradt a 8. fordulóban a szomszédvárok találkozója, a gyomaendrődi csapat nem tudott kiállni a mérkőzésre.

Vinkovics Attila gyomaendrődi elnök: „Mindössze kilenc me-

zőnyjátékosunk és két kapusunk maradt szombatra, a többiek és a szakmai stáb tagjai lázasak, betegek, ill. sérültek. Jeleztük gondjainkat a házigazdák felé. Szerettük volna elnapolni a mérkőzést, de nem járultak hozzá, ezért nem utazunk el a holnapi bajnokira.”

Bukovinszky Béla szarvasi alelnök: „Mindig igyekszünk akceptálni a riválisok kérését, a mostani megkeresés viszont már túlságosan későn érkezett a Gyomaendrőd részéről. (A mérkőzést megelőző nap, pénteken) Mivel betegek és sérültek nálunk is akadnak, ezért azt javasoltuk, hogy hozzánk hasonlóan több ifjúsági játékosal kiegészülve játsszunk, ne halogassuk a rövid őszvégi hétköznapokra a mérkőzést.”

Folytatás az MLSZ Békés Megyei Igazgatóságán.

A három bajnoki pontot a Szarvas FC csapata kapta meg három nullás gólkülönbséggel.

2022. 10. 08. Gyomaendrődi FC – Szeghalmi FC 2 : 4
G.: Berta Zs., Sebők M.

A hazaiak az előző heti betegség hullám miatt kihagyták a legutóbbi fordulót, a vendégek pedig három elveszített mérkőzés után érkeztek a mérkőzésre. Mindkét csapat győzelmi reményekkel tekintett az összecsapás elé. Kiegyenlített első negyedóra után a hazaiak egy ajándékba kapott labdával egészen a kapuig gyalogoltak és vezetést szereztek. Egy újabb negyedóra elteltével szabadrúgásból jött a vendégek egyenlítése. Mintegy öt perc elteltével ismét betlizett a szeghalmi védelem, amiből a hazaiak újra vezetést szereztek. A második félidő elején gyermeteg hazai hiba után ismét egál lett a mérkőzés. Az egyenlítés azonban a vendégeket porgette fel. Az utolsó húsz perc nyílt sisakos, élvezetes játékot hozott, amiből a kevesebbet hibázó vendégek jöttek ki jobban, két gólt is szerezve a maguk javára fordították az eredményt. A hazaiak csak az első félidőben teljesítettek jól, a másodikban az óriási egyéni hibák felhozták a vendégeket, akik éltek is a lehetőséggel és magabiztosan nyerték meg a nagyon fontos összecsapást.

2022. 10. 16. Orosházi MTK-ULE 1913 – Gyomaendrődi FC 6: 2

G.: Sebők M., Hanea M.

A keretek közötti különbség és a pillanatnyi forma a hazaiak előnyét vetítették előre. Míg a vendéglátók eddig hibátlanok a bajnokságban, minden mérkőzésüket megnyerték, a körös parti gárda az utolsó három fordulóban nem tudott pontot szerezni. Igen belekezdtek a csapatok, az ötödik percben már mindkét oldalon kimaradt egy-egy ordító helyzet. Ezt követően a vendégek nem tudtak mit kezdeni az orosházi gyors támadásokkal és a félidőig három gólt kaptak. A második félidőre a nagy hátrány ellenére egy harcosabb vendégcsapat érkezett meg. A félidő elején még kaptak egy újabb gólt, de szinte azonnal öt perc alatt kettővel is tudtak válaszolni. Ez felrázta a hazaiakat és ismét magasabb fokozatba kapcsoltak, aminek eredményeként két újabb találattal lezárták a mérkőzést. A találkozó eredménye jól tükrözte a két csapat közötti különbséget, még ilyen arányban is megérdemelt hazai győzelem született.

Fülöp Zoltán

**METAL STOP
KERÉKPÁRÜZLET ÉS
ÉPÜLETGÉPÉSZET**

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- Led TV-k, porszívók
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- **ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSA-
TORNÁK és FÜSTCSÜVEK kedvező áron!**
- **kerékpárok JAVÍTÁSA - SZERELÉSE!**

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Hítellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

HÍREK, ESEMÉNYEK A
KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Bolyai Matematika Csapatverseny

Iskolánkból ebben a tanévben 5 csapat nevezett a Bolyai Matematika Csapatversenyre. 2022. október 14-én írták meg a tanulók a megyei fordulót.

5. osztály:

- 4-szer a csapat: Kozma Ividő, Kovács Balázs, Megyeri Barna, Varjú Zente. Megyei 15. helyezettek lettek.

- Csipet csapat: Hegedűs Janka, Furka Lénárd, Sztoján Ákos, Timár Tibor. Megyei 42. helyezett

6. osztály:

- Okostojások: Csernyeczki Balázs, Kiszely Robin, Kürti Péter, Zentai Kristóf. Megyei 16. helyezett

7. osztály:

- a' a hetedik: Varjú Zselyke, Balázs Bence, Kézi Róbert, Szűcs Csaba. Megyei 30. helyezett

8. osztály:

- 2 a másodikon: Czibulka Regina, Velő Boglárka, Ivanovics Milán, Uhrin Levente. Megyei 22. helyezett

Felkészítő tanárok: Bela Tibor, Ökrös Katalin, Palicskáné Szegedi Katalin

Gratulálunk a diákoknak és felkészítőiknek!

Ismét Suliváró

Az idei tanév első Suliváró foglalkozására október 20-án került sor. A programsorozat nagycsoportos óvodások számára nyújt lehetőséget, hogy iskola-előkészítő foglalkozások keretén belül megismerhessék az iskolai környezetet, a pedagógusokat. Célunk, hogy megkönnyítsük az óvoda-iskola átmenetet, az iskolába való beilleszkedést.

A délután során az óvodások fő játszótársa Csütörtök, a varjú volt, aki játékos feladatokon keresztül kalauzolta végig a kíváncsi gyermekeket. Az idei tanév érdekessége, hogy csütörtöki napon kezdődött, mindemellett megtudhattuk, hogy a játékos varjú kedvenc napja szintén csütörtök. Az érdeklődők Enikő néni (Varjúné Farkas Enikő Vanda) és Gabika néni (Benéné Rojik Gabriella) pedagógusok segítségével többek között napsoroló mondókat tanulhattak, izgalmas babzsákos játékokat próbálhattak ki. Zoli bácsival (Ilyés Zoltán) megismerhették a számolós dalt, majd Gréti nénivel (Hunya Gréta) figyelmesen meghallgatták a varjúnótát.

A játékos feladatok végén a jól megérdemelt csemegés következett: a nagycsoportos ovisok jóízűen fogyasztották el a homoktövis ivólevet - ami Csütörtök egyik kedvence - és a müzli szeletet. Bízunk benne, hogy a gyermekek és szüleik egyetértettek Csütörtökkel, és azt gondolták: „Kááár lett volna kihagyni!” Köszönjük, hogy ilyen sokan ellátogattak iskolánkba. Találkozunk a következő Sulivárón!

Október 23-i ünnepség

Október 21-én délelőtt iskolánk irodalmi színpada és énekkarosa méltóképpen megemlékeztek az 1956-os forradalom eseményeiről. Igazgatónő köszöntője után vers- és prózarészletek hangzottak el, valamint egy szép Gerendás Péter dal csendült fel befejezőképpen. A gyerekek felkészítő tanárai: Hunya Jolán, Tóthné Kele Ágnes és Schwalm Gyula.

Színházban a 7. b osztály

A 7. b osztály diáklányai

2022. október 27-én vonattal utaztunk Békéscsabára, hogy megnézzük az Anconai szerelmesek c. musicalt. Ez

egy zenés, táncos darab, amelynek témája a félreértéseken alapuló szerelem. Természetesen a bonyolult, szövevényes érzelmi szálak az előadás végére megoldódnak, és mindenki boldogan ölelheti választott párját magához! Nagyon jól éreztük magunkat, és örülünk, hogy Jolika néni megszervezte. Köszönjük szépen neki és Lakatos Tibi bácsinak is, hogy eljött velünk. Reméljük, máskor is kiruccanhatunk a színház világába! Nagy élményt jelentett számunkra!

Iskolabál!

Három év után végre ismét megrendezte a Gyomaendrői Kis Bálint Általános Iskola szülői munkaközössége az iskolabált. Ágostonné Farkas Mária intézményvezető asszony köszöntője után egyből remek hangulat alakult ki már kora este a Körös étteremben. A kedves vendégek jókedve csak fokozódott, amikor a Mátrix Fitness Egyesület legkisebbjei és a Színfolt Mazsorett Táncegyesület legnagyobb versenytáncosai szóló táncukkal szórakoztatták a vendégeket! A tombolából befolyt bevételt a gyermekek jutalmazására, versenyztetésére, utaztatására szeretné fordítani az iskola-vezetőség, a szülői munkaközösség és az alapítvány kuratóriuma is. Minden segítséget, felajánlást, támogatást köszönnek a gyerekek, szülők, pedagógusok.

Bál, vendégek köszöntése Ágostonné Farkas Mária és Hunya Jolán

Alapítványi bál, Szilágyi Csilla szólója

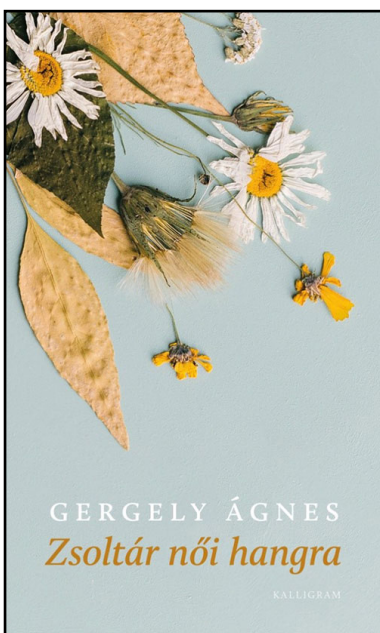
Irodalmi oldal

Rovatvezető: Polányi Éva

Gergely Ágnes: Zsoltár női hangra versek és versfordítások

Gergely Ágnes 1933-ban született Endrődön. Tagja a PEN Club magyar tagozatának. 1998-ban tagjainak sorába választotta az MTA Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémiája, 2000-ben pedig a Digitális Irodalmi Akadémia. Munkásságáért 2000-ben Kossuth-díjat kapott.

Szinte minden irodalmi műfajban maradandót alkotott: több mint harminc önálló szépirodalmi műve jelent meg (vers, regény, esszé, memoár), és műfordítóként rendkívül gazdag életművet hozott létre. (Kalligram Kiadó)

Ahol a vadlovak járnak

Ott élsz, ahol a vadlovak járnak,
a borzas prérin ígérsz valamit.
Azt hiszed, vége a világnak,
a jövőtlenség lassan elvakít.

A jövőtlenség egyszer elvadít,
a világvége azt jelenti: sakk.
Mit ígértél? Mondsze-e még valamit?
A prérinél a lelked borzasabb.

Álmomban minden éjjel megjelenesz.
Szobám falából nézel szótlanul.
Összerakódik álom és való –

a konyhámban felnyílik a kredenc,
kínálnálak, de a kezed kinyúl.
Ha meghalnék, most az se volna jó.
2020. december

Zsoltár női hangra

Ki vagy Te! Mi vagy Te!
Hogy kerülsz utamba!
A kezdet s a vég vagy,
ómega és alfa!

Elterülsz a testen,
uralkodsz a lelken,
amiképp az agyag,
gyűrődünk kezdedben.

Ahogyan a kő is,
ha szobrász faragja,
roppanunk kezdedben,
mely a halált adja.

Ha kovács kezében
tűz éri a vasat,
ha bensőnket éri,
lelkünk kettéhasad.

Amikor a hajós
a horgonyt kiveti,
nem tudja, a hajót
milyen sors követi.

Ahogy az üveget
izzítja a mester,
átlátszó életünk
felizzik az esttel.

Miképpen a szőnyeg
a szövő kezében,
eldurvul az álmunk
a magányos éjben.

S mint az ezüstműves,
ha gyötri a műve,
agyát is, kezét is
feszíti a bűne.

Ki vagy Te! Mi vagy Te!
Áldás vagy? Csak átok!
Ha kezdet és vég vagy,
mondd azt: Megbocsátok.
2019. szeptember

Elfogyó évek

Mi tartja fenn! Mi tartja vissza!
Miért nem szóródnak szertesztét!
Milyen erő forgatja újra
lentről a lagunák vizét!

A jóslatok, a jelenések,
a tengermélyi víznyerés,
a fürdőmedrek, vallomások,
a szárazföldi számvetés,

a messzi jéghegyekről úszó
hófehér medvék talpnyoma,
bizonytalan tekintetükben
az örök kérdés, hogy hova –

de nincsen immár semmi válasz,
nem léssen szerves folytatás,
hova!, minek! Fogytán a szellem,
s őt éri majd orvtámadás.
2020. február

Népszámlálás 2022

RÓMAI KATOLIKUS TESTVÉREINK!

A közelgő 2022-es népszámlálás alkalmával bátran valljuk meg, hogy római katolikusok vagyunk!

Ha a népszámláló nem kérdezi a vallásunkat, akkor is jelezzük !!!

* Mint utóbb kiderült, előző népszámlálások alkalmával gyakran előfordult, hogy a népszámláló meg sem kérdezte a vallási hovatartozást, hanem beírta, hogy "Nem kívánt válaszolni" vagy "Nem tartozik egyetlen felekezethez sem"...

Judit

Fenákel Judit emlékére

Te túlhan vagy, én még előtte.
Közöttünk szól a zsolttár.
Nem hallok többé. Most tudom csak,
hogymilyen bátor voltál.

Bátor voltál. A diagnózis
latinul regulázott.
Bújtál családba, könyveidbe,
lelked összefázott.

Látlak-e még? Adsz-e jelet majd?
Elbírod-e a titkot?
Hová lesz az endródi ház,
a kondorosi birtok?

A pusztító emlékezés
a jövőt sírba nyomja.
A nyomdász Kner Imre halott,
vérével él a nyomda.

Te mindent tudsz már, azt is, hogyminek
harcolni, bukni, győzni.
S hogym kell a halál angyalát
szenvedve megelőzni.

Te túlhan vagy, én még előtte.
Közöttünk szól a zsolttár.
Nem hallok többé. Most tudom csak,
hogymilyen bátor voltál.
2022. január 28.

Az árny

Báthori Csabának

A darvak felett ködfoltos az ég,
Nem vitorlázik fák között a nap.
Melletted jár az árny, az, aki véd,
nem látod őt, csak a csupasz falat.

Lehorzsolod a maltert, a meszet,
megvárakoztat, aki átkarol.
Útja tévét, vagy másfelé vezet,
vagy elakad a lomb közt valahol.

Ha tudhatnám, ha tudnám, merre vagy!
Ha jelet kapnék holléted felől!
Körülvesz minden, őz, madár, varangy,

és kurjongat a részeg kapuőr.
A fal megindul. Lassan dől feléd.
S alattad jár az árny, az, aki véd.
2020. október

Egészségről-betegségről

Benedekfű (Cnicus benedictus)

A benedekfű a Földközi-tenger keleti medencéjéből származó gyógynövény. A középkorban, Európa szerte a bencés szerzetesek segítségével terjedt el, a bencések a növényt a kolostorkertekben gyógyászati célra termesztették. A XVI. században már egész Európában ismert volt, vértisztító hatása miatt a pestis gyógyításában alkalmazott, hatékony gyógynövénynek tartották.

A benedekfű a likőripar kedvelt alapanyaga, likőrök és gyógyborok előállításánál is hasznosítják; keserű ízt kölcsönöz az italoknak, de - mértékkel fogyasztva - a benedekfű kiváló gyógyhatása érvényesül.

A növény hatóanyagai közé tartoznak: a knicin, a keserűanyagok, cseranyagok, gyanták, a nikotinsav, az illóolajok, vitaminok és nyomelemek.

A növény szárát oldalhajtsaival és felső, virágos, leveles részeivel - a virágzás előtt érdemes gyűjteni, a növényi drog cardui benedicti herba néven kerül forgalomba.

Népies nevei: áldottfű, áldott bogáncs, keserű bogáncs, samártóvis, pápafű.

Kedvelt gyógynövény máj-és epebántalmaknál, májvédő és epeelfolyást elősegítő hatású. A népi gyógyászatban epe-és májbaj-, gyomorégés-és hurut kialakulásakor, bélműködési zavaroknál, sárgaságnál hasznosították gyógyhatását. A benedekfű keserű ízű, étvágyjavító, emésztést elősegítő hatású.

A benedekfű föld feletti része antiszeptikus tulajdonságú, alkalmazható nehezen gyógyuló sebekre, bőrgyulladásra, akné, lábszárfekély, ekcéma és övsömör kezelésére. A benedekfű hozzáadásával készült krémek a bőr és a nyálkahártya gyulladásos folyamatait mérséklő hatásúak. A gyógynövény vírus-és baktérium ellenes tulajdonságú, alkalmazható övsömör kezelésében, a neurális fájdalmat is hatékonyan csökkenti. Herpesz vírus okozta fertőzésekben is hasznosítható, külsőleg és belsőleg egyaránt.

A benedekfüves ülőfürdő elősegíti az aranyér gyógyulását, alkalmazásával megelőzhető az aranyeres panaszok kialakulása.

A gyógynövény vízajtó-és húgysavszint csökkentő hatású, javasolható fogyasztása köszvényes és reumás panaszok fennállásakor.

A benedekfű alkalmazása hasznos lehet erős, rendszertelen menstruációs vérzés és idegkimerültség kezelésében is.

A benedekfű váltakozó és állandó hőemelkedés, légúti betegségek gyógyításában is hasznos lehet.

A benedekfű tea készítése: 1 teáskanálnyi szárított gyógynövényt 2,5 dl forró vízzel leöntünk és 10 percig állni hagyjuk, majd leszűrjük az oldatot. A teát étkezés előtt 20-30 perccel fogyasztjuk, édesítés nélkül.

A teát kellő körültekintéssel készítsük, mert - keserősége miatt - érzékeny embereknek hányingert, undort is előidézhet.

Gyomorkeserű

Benedekfübor készítése: Vegyünk 10-10 gramm benedekfüvet, ezerjófütet, fehér ürmöt, pemetefütet, tegyük egy üvegedénybe, keverjük össze a füveket és öntsük le jó minőségű, édes házilag készített borral. Hagyjuk állni 8 napig, mialatt többször felkeverjük. A leszűrt gyógyborból naponta 1 pálinkáspohár fogyasztása javasolt, étkezés előtt.

Gyomorerosító tea: Egyenlő rész vidraelecke füvet, narancshéjat, fehér ürmöt, benedekfüvet, ezerjófütet összekeverünk. Ebből a keverékből veszünk 1 kávékanálnyi és 1 csésze vízzel teát készítünk belőle. Éhgyomorra javasolt fogyasztása kortyonként.

A benedekfű drogjának gyűjtése a június-, július hónapokban javasolt, a növényt - fényérzékenysége miatt - árnyékos helyen szárítsuk.

A gyógynövény szárított virágját ételek színezésére is felhasználhatjuk, sáfrány helyett vagy annak pótlásaként.

A benedekfű túlzott alkalmazása hányingert, hányást, gyomorgörcsöt okozhat. Gyomor-és bélfekély, vesegyulladás kialakulásakor, terhesség és szoptatás ideje alatt ellenjavallott a benedekfű készítmények alkalmazása.

Forrás:

<https://gyogyfuveskertem.hu/benedekfu-cnicus-benedictus/>
Varró Aladár Béla: Gyógynövények gyógyhatásai

dr. Macsári Judit

A Rózsahegyi Iskola hírei

A Magyar Népmese Napja

Szeptember 30-án ünnepeltük a Magyar Népmese Napját. Eből az alkalomból az alsó tagozatosok a negyedik osztályokban tanítók vezetésével egy népmesét dolgoztak fel játékos, mozgásos formában. A délelőtti folyamán minden kisdíák végig járta a mesebeli 7 próbát. A színes programok között szerepelt mocsárjárás, alma keresés, gólyalábazás, babzsákos feladatok, a sárkány legyőzése szivacs kard párbajban, és az ördögök által fogvatartott királylányokat is sikerült kiszabadítani az osztályoknak. Az iskola falai közé varázsolt mesevilágban mindenki jól érezte magát, és örült az oklevélnek, mely bizonyította, hogy osztályuk sikeresen teljesítette az embert próbáló akadályokat.

Irány a Zöld!

Az Európai Diáksporth Napjának idei jelszava az „Irány a Zöld!” volt. Ezt szem előtt tartva állították össze iskolánk testnevelő tanárai a több napos rendezvénysorozatot, melyben az egész iskolát megmozgatták.

A hét folyamán a diákok a természetben futva vagy gyalogolva teljesítették a 2022-es évnél megfelelő 2022 métert, majd kézilabda és röplabda mérkőzéseken mérhették össze tudásukat, és egy bójarendszerben gyakorolhatták a tájfutást.

Köszönjük a jó hangulatú feladatokat a testnevelő tanároknak és az alsós tanítóknak.

Az Állatok Világnapja

Alsós tanulóink is megemlékeztek október 4-én az Állatok Világnapjáról. A délelőtti programokon vetítésen, játékos feladatokon, nyusziismergetésen vehettek részt a gyerekek. A meghirdetett

rajzpályázatra is sok szép munka érkezett. A díjazottakat apró ajándékokkal, oklevéllel jutalmazták.

Kerékpártúrán a Velencei-tó körül

Október 4-én a 43forfree Nonprofit Kft. szervezésében a 7. évfolyam biciklitúrán vett részt a Velencei-tó körül. A 30 km-es kerékpártúra igazi közösségi élmény volt. A táj magával ragadó természeti adottsága maradandó élményt nyújtott mindannyiunk számára ezen a szép őszi napon. Pihenésképpen útba ejtettük a Pákozdi Katonai Emlékparkot, ahol egy egyedülálló haditechnikai kiállítást tekinthetünk meg az 1848-as eseményektől napjainkig. Fáradtan, de sok élménnyel gazdagodva tértünk haza.

Modellezés a Népházban

Színvonalas és látványos kiállításon vett részt iskolánk több osztálya október első hetében. A Székely Mihály Modellező és Sportklub főként élethű hajómodellek építésével és versenyztetésével foglalkozik, de a héten autó, repülő és helikopter modelleket is láthattunk a Szent Antal Népházban. A klub két tagja, Blaskó János és Szujó Zoltán érdekes tudnivalókat osztott meg a rózsasárga diákokkal a modellezéssel kapcsolatban, bemutatva az elmúlt 45 évben készült járműveket is. Köszönjük a szakszerű tárlatvezetést!

Egészségmegőrzési programok

Október 14-én a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat fogászati és mentálhigiéniai egészségmegőrzési és prevenciók oktatásán vehettek részt iskolánk diákjai.

A szájhigiéniai prevenciók oktatást Radványi Andrea fogászati asszisztens vezette, aki játékos módszerekkel tanította meg iskolánk alsó tagozatos tanulóinak a száj-és fogápolás ismereteket, a helyes fogmosási technikákat, és felhívta a figyelmet a fogászati betegségek jeleire, tüneteire. A gyerekek szájpótlási eszközöket és a témához kapcsolódó színezőket, feladatlapokat kaptak ajándékba.

A felső tagozatosok Matusek M. Zsuzsanna, a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat Safer Internet trénerének mentálhigiéniai előadását hallgathatták meg. A telefon okozta függőségre, a biztonságos internethasználatra és az internetes zaklatás veszélyeire hívta fel a tanulókat a figyelmét a szolgálat munkatársa. A felsősök is a témához kapcsolódó ajándékokat kaptak: biztonságos bankkártyatartót és noteszt vihettek haza.

Köszönjük a Gyulai Tankerületnek, hogy biztosította a programon való részvétel lehetőségét.

Bolyai Matematika Csapatverseny

15 éve vesznek részt tanulóink a Bolyai Matematika Csapatversenyen, melyen a feladatmegoldások a négyfős csapatok tagjaitól a szövegértő, problémamegoldó, együttműködő képességeken kívül

komoly taktikai érzéket is igényelnek. Ebben a tanévben 7 csapat nevezett a versenyre iskolánkból. Legjobb eredményt megyei szinten a hetedikesek „Titoktartók” négyese (Botos Lujza, Kónya Gergő, Nyikos Rajmund, Ujlaky Csenge) érte el, 12. helyezettek lettek. Gratulálunk diákjainknak!

Őszi zsongás

Ragyogó őszi napsütésben rendezte meg diákönkormányzatunk hagyományos tanévnyitó közös játékát és a felsősök akadályversenyét. A kisebbek programját akadálypálya, ugrólóvár, labdás játékok, arcfestés, aszfaltrajz verseny és lufihajtogatás is színesítette. A nagyobbak nyolc változatos akadályon küzdötték át magukat, amelyek tesztelték a kreativitásukat, ügyességüket és az együttműködési készségüket.

Ősz témahét

Hivatalosan is beköszöntött az ősz. Iskolánk udvara új ruhát öltött, sokkal színesebb és békésebb lett: narancssárga, bordó, citromsárga és barna színekben pompázik. Ennek öröme tanulóinkat októberben sem hagyhattuk feladat és kihívás nélkül, így október 17. és 21. között ismét megrendeztük az őszi témahetet.

Az alsó tagozatban tanítók a hagyományoknak megfelelően idén is változatos programokkal készültek: őszi dalokat, mondókat tanultak, kézműveskedtek, rajzoltak. Az elkészült munkákkal díszítették az iskola tantermeit, folyosóit. Csütörtökön az őszi betakarítási munkák megismerése mellett Rózsasárga Kálmán életével is foglalkoztak a tanulók, majd a vitamin napra került sor, ahol a tanítók az egészséges táplálkozásra hívták fel a figyelmet, majd a délutáni hagyományos futóversennyel zárták a napot.

A felső tagozaton az első nap az egészséges táplálkozás jegyében vitamin nappal indult, ahová a szülők szebbnél szebb, finomabbnál finomabb csemegéket küldtek be a gyerekeknek.

Kedden kreatív kézműves foglalkozás, szerdán halloweeni táncmulatság, csütörtökön pedig az őszi ünnepkörhöz kapcsolódva egy vetélkedő került megrendezésre.

Köszönjük a szülők támogatását!

„Egy nép kiáltott. Aztán csend lett”

Ünnepélyes keretek között emlékeztünk meg péntek délelőtt az 1956. október 23-án kezdődő forradalom eseményeiről, hőseiről és áldozatairól. Az irodalom szakkör és az énekkar Kázmér-Bálint Zsuzsa és Nagy Ildikó tanárnők vezetésével színvonalas műsort állított össze és adott elő az iskola közösségének. A rajz szakkörösök pedig Kocsis-Pésó Irma tanárnő irányításával az ünnep hangulatához méltó dekorációt készítettek. Köszönjük a munkájukat.

Endrőd 290 éves Ligeti Iskola

Kossuth díjasok

Fényképalbum

Endrőd 290 éves

Kálmán bácsi

Koloh József

Kálmán bácsi
 a városi Belső ügyosztályán

Szeretettel az úr József
 Thirixter
 Arzt Királynak és
 Koloh József barátomnak
 Tisztelettel megköszönöm
 Művelődés Társaság
 Felismerését és kedves
 Gyermekem a legjobban
 Egyszerűségeiben
 Mint nem em az erőtől való
 Kedves Társaság és Gyermekem
 Is ten Velegeti Amigvalóban
 "döcsög"ben meg lát hármas
 Egyszerűsége az úr Királynak
 Engedje az úr ten
 Tisztelettel Velegeti társaság

ASZTAG

- szabadban tárolt, tartósan összerakott, cséplésre vagy nyomtatásra váró gabona (elsősorban búza) -

Egyszer minden a helyére kerül

A mai napon Gödöllőn, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Szent István Campusának Főépülete előtti parkban került felavatásra Dimény Imre agrármérnök, politikus, egyetemi tanár, akadémikus szobra. Az ünnepségen Nagy István agrárminiszter a száz éve született szakember tevékenységét méltatva rámutatott: Dimény Imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterként elévülhetetlen érdemeket szerzett a sikeres termelési rendszerek létrejöttében, oktatóként pedig kezdeményező szerepe volt az agrár főiskolák egyetemékké fejlesztésében.

Az erdélyi származású Dimény Imre 1945-ben települt át Magyarországra, okleveles mezőgazdaként a nagylétei járásban gazdasági felügyelőként helyezkedett el. A következő két évtizedben a mezőgazdasági szakigazgatás különböző álláshelyein tevékenykedett. Az új gazdasági mechanizmus előkészítése során kapott megbízást Fehér Lajostól és Nyers Rezsőtől, hogy a földművelésügyi és az élelmiszeripari tárcából szervezzen a kor követelményeihez igazodó minisztériumot. Így jött létre 1967-ben a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium, amelynek első vezetője Dimény Imre lett. A tárca éléről 1975-ben, amikor a reform meghatározó személyiségei is kikerültek a legfelső politikai vezetésből, kellett távoznia. A mezőgazdaság szolgálatát ezután egyrészt a már korábban megkezdett kutatásai, másrészt oktatói munkája révén folytatta. 1972-ben akadémiai doktori fokozatot szerzett. A Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetemen 1975-től egyetemi tanár és tanszékvezető volt egészen 1991-ig. 1975-től 1986-ig a rektori tisztséget is betöltötte. A Magyar Tudományos Akadémia 1982-ben levelező, 1990-ben rendes tagjává választotta. 2007-ben az agrárinnováció, -gépészet, valamint a műszaki fejlesztés területén elért munkássága elismeréseként Széchenyi-díjban részesült. Sokat publikált, publikációinak száma meghaladja a félezret. Tevékenyen részt vett több mezőgazdaság-tudományi folyóirat szerkesztésében is. Dimény Imre 2017-ben hunyt el.

Figyelmetekbe ajánljuk Dimény Imre Göröngyös út címmel 2017-ben megjelent visszaemlékezéseit. A Varga Zsuzsanna agrártörténész szerkesztésében megjelent kötetből gyűjteményünkben helyben használható olvasótermi és kölcsönözhető példányt is találtak.

Göröngyös út. Dimény Imre életútja. Szerk. Varga Zsuzsanna. Budapest, Kossuth Kiadó, cop. 2017. (Raktári jelzet: C 80069; C 80069-2)

forrás: <https://www.facebook.com/mezogazdasagikonyvtar>

Közreadta: Várfi András

*Népszámláláskor valljuk meg,
hogy katolikusok vagyunk!*

Mi a vallása, felekezete?

katol

katolikus (főnemű katolikus)

katolikus (görögkatolikus)

Magyar Katolikus Egyház

NÉPSZÁMLÁLÁS
2022

katolikus.hu

nepszamlalas2022.hu

Minősítő versenyen a Színfolt

Abigél Országos Minősítő Táncfesztiválon volt a Színfolt Mazsorett Táncegyesület Hódmezővásárhelyen, október 16-án. Négy arany, négy ezüst eredménnyel gazdagodtak a mazsorett lányok. Tradicionális kategóriában: a Fejérvári induló, valamint a Zászlós mini formáció és Izsó Éva, Jónás Izabella pompon szólója: arany minősítés lett! További négy kategóriában: a botos mini formáció, a pompon mini formáció, valamint Szilágyi Zsófi és Izsó Éva botos szólója: ezüstminősítés kapott! Gratulálunk mindenkinek! Hajrá Színfolt továbbra is!

Évi

Versenyben

Minősítő versenyen

Pompon lányok

Izsó Éva

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

*„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Háiba szállnak árnnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Juhász Gyula)*

BULA GERGELYNÉ KORCSOK MARGIT gyomaendrői lakos, életének 80. évében visszaadta lelkét Teremtőjének.

BULA MARGIT KATALIN gyomaendrői lakos, életének 79. évében az Örök Élet honába költözött.

SZAKÁLOS DEZSŐNÉ GELLAI TERÉZIA gyomaendrői lakos, 95 évesen, Egyházunk szentségeivel megerősítve, megtért Teremtő Istenéhez.

ZANYIK CSABA gyomaendrői lakos, 40 éves korában az Égi Hazába költözött.

Sírhelymegváltási lehetőség Endrőd katolikus temetőiben!

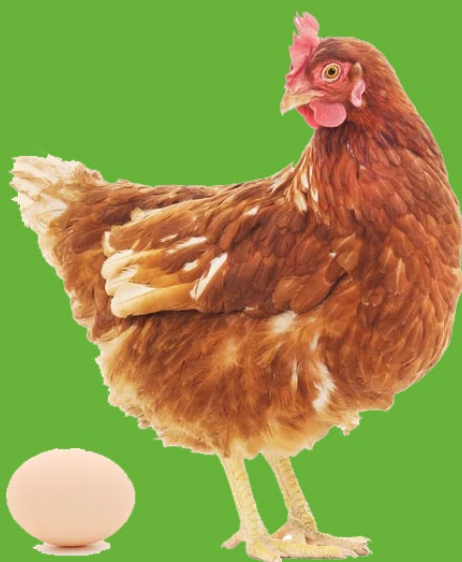
A Szarvasvégi temető régi gyermekparcellájának szabad részein és a Központi temető köztemető melletti parcellájában is új sírhely-sorokat létesítettünk. A Szarvasvégi temető előnye, hogy belvizes időszakban is lehet koporsós temetést végezni magas fekvése miatt, a Központinak pedig az, hogy a sírhelyek a temető elején találhatóak. A sírhelyváltásról érdeklődni az Endrői Plébánián lehet munkanapokon délelőtt 9-től 12 óráig, vagy telefonon a 66/283-940-es számon, illetve az endrodi.plebani@gmail.com e-mail címen.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

BARNA TOJÓTYÚK egy éves, jól tojó, kedvezményes ároin, 15 db.tól szállítással megrendelhető.

Tel.: 30/860 2627

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Tisztelt vásárlóim! Őszi ajánlataim:

- növényvédőszer (Nevikén, Agrokén), gombaölőszer
- rovarölők, atkaölők (Karate, Zeon, Mospilan, Sherpa, stb.)
- műtrágyák, növénytápok, virágcserépek, virágládák
- kertmagok, bio burgonyák, dughagymák, Hermes-GBBR
- virághagymák, kardvirágok, dália, rózsatövek
- takarófoliák, fénystabilfoliák, geotextiliák, agroszövetek
- munkavédelmi bakancsok, védőkesztyűk, munkaruhák
- kéziszerszámok, szegek, csavarok, ásók, lapátok
- festékek, lakkok, ecsetek, vödörök, talicskák
- konyhai eszközök, bográcsok, bográcsállványok
- kutyá-, macskaeledetek

Várom kedves vásárlóimat!
AGRO ÁRUHÁZ